

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ: причини, прогнози та рекомендації

Аналітичний документ

**ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У
СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ
У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ:
причини, прогнози та рекомендації**

Аналітичний документ

Ужгород – 2022

**PROBLEM ISSUES OF REGIONAL POLICY IN WASTE
MANAGEMENT IN ZAKARPATTIA REGION:
reasons, predictions and recommendations**

Policy paper

Uzhhorod – 2022

Проблемні питання регіональної політики у сфері управління відходами у Закарпатській області: причини, прогнози, рекомендації / О. Станкевич-Волосянчук. ГО «Екосфера». – Ужгород, 2022. – 38 с.

Аналітичний документ

Автор:

Станкевич-Волосянчук Оксана., к.б.н., ГО «Екосфера»

Анотація:

У документі викладено короткий опис поточної ситуації з відходами у Закарпатській області, виокремлено основні проблемні питання та причини їх виникнення. Проаналізовано історію формування регіональної політики у сфері управління відходами та відповідність її національній політиці, яка визначається Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року та чинним законодавством. Проаналізовано Регіональний план управління відходами у Закарпатській області до 2030 року з акцентом на відповідність запланованих заходів тій пріоритетності, яку вимагає ієрархія поводження з відходами.

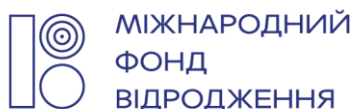
Дослідження опиралось на відкриті офіційні дані профільних управлінь Закарпатської ОДА – департаменту екології та природних ресурсів і управління житлово-комунальним господарством та енергоефективності; на дані, отримані на інформаційні запити від профільних управлінь, а також на аналізі усіх наявних стратегічних та операційних документів регіонального рівня у сфері управління відходами. До уваги бралася актуальні інформація регіональних ЗМІ.

Документ містить прогнози розвитку ситуації за існуючих умов, рекомендації щодо оптимізації ситуації та висновки.

Ця публікація підготовлена у рамках проекту [«Аналіз і моніторинг впровадження національної політики та регіональних стратегій щодо поводження з ТПВ в областях Карпатського регіону України»](#), який виконується у партнерстві з ГО [«Нуль відходів Львів»](#) та фінансується Міжнародним фондом «Відродження».

Зміст публікації є виключною відповідальністю ГО «Екосфера»

Обкладинка: Т. Москаль

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

ЕКОСФЕРА

PROBLEM ISSUES OF REGIONAL POLICY IN WASTE MANAGEMENT IN ZAKARPATTIA REGION: reasons, predictions and recommendations / O. Stankiewicz-Volosianchuk. NGO "Ecosphera". – Uzhhorod, 2022. – 38 p.

Policy paper

Author:

Oksana Stankiewicz-Volosianchuk, PhD, NGO "Ekosphera"

Annotation:

The document provides a brief description of the current situation with waste in Zakarpattia region, highlights the main problematic issues and their causes. The history of the formation of regional policy in the field of waste management and its compliance with the national policy, which is determined by the National Waste Management Strategy in Ukraine until 2030 and current legislation, is analyzed. The Regional Waste Management Plan in Zakarpattia region until 2030 was analyzed with an emphasis on compliance of the planned measures with the priority required by the waste management hierarchy.

The research was based on open official data of the relevant departments of the Zakarpattia Regional State Administration - the Department of Ecology and Natural Resources and the Department of Energy and Housing and Communal Services; on the data received on information requests from specialized departments, as well as on the analysis of all available strategic and operational documents of the regional level in the field of waste management. Current information from regional mass media was taken into account.

The document contains forecasts of the development of the situation under existing conditions, recommendations for optimizing the situation, and conclusions.

This publication was prepared within the framework of the project «[Analysis and monitoring of the implementation of national policy and regional strategies for solid waste management in the Carpathian region of Ukraine](#)», which is carried out in partnership with the NGO «[Zero Waste Lviv](#)» and financed by the International Renaissance Foundation.

The sole responsibility for the content of this publication lies with the NGO «Ekosphera».

Cover: T. Moskal

Зміст

Вступ	6 ст.
Розділ I. Короткий огляд поточної ситуації щодо управління ТПВ у Закарпатській області	8 ст.
Розділ II. Короткий аналіз національної та регіональної політики у Закарпатській області у сфері управління відходами протягом 2011-2021 року	11 ст.
Розділ III. Аналіз Регіонального плану управління відходами у Закарпатській області до 2030 року	14 ст.
Висновки	18 ст.
Прогноз і пропозиції	19 ст.
Джерела інформації	21 ст.
Короткий огляд актуальних публікацій у ЗМІ	22 ст.
Додатки	24 ст.

Вступ

Проблема поводження з ТПВ у Закарпатській області входить до топ-проблем довкілля, оскільки стосується усієї без винятку території. Очевидно, що існуюча система поводження з відходами є ще радянською і неефективною, а норма ЗУ «Про відходи» про заборону захоронювати невідсортоване сміття (ст. 32, яка почала діяти з 1 січня 2018 року) жодним чином не покращила ситуацію. Відсутність сучасних об'єктів поводження з ТПВ, як, наприклад, заводи МБО та рециклінгових виробництв на території області на фоні слабко організованої системи централізованого збору та вивозу сміття від населення, створило ситуацію засмічення земель та водних ресурсів Закарпаття. Стихійні сміттєзвалища на узбіччях, у лісах, в горах, на берегах річок є звичним явищем. У період сезонних повеней річки несуть своїми водами тонни пластику. Частина такого пластику осідає на берегах Вільшанського водосховища на території НПП «Синевир» (р. Теремля), біля с. Нижні Ремети неподалік заповідного урочища «Атак» (р. Боржава) та біля м. Чоп на кордоні з Угорщиною (р. Тиса). Інша частина сміття далі пливе по р. Тиса [в країні Європи](#).

Рисунок 1. Мапа Закарпатської області

Метою цього документу є з'ясувати причини «смітцевої кризи» у Закарпатській області через аналіз впровадження національної політики та регіональних стратегій щодо ТПВ. В документі фіксується поточна ситуація з управління відходами в області, досліджується наявність та зміст регіональних стратегічних документів і їхня відповідність [Національній стратегії управління ТПВ в Україні до 2030 року](#) та [Національному плану управління ТПВ до 2030 року](#), а також розглядаються відповідності заходів Регіонального плану управління відходами у Закарпатській області до 2030 пріоритетності, яка передбачається ієрархією поводження з відходами.

Основою дослідження стали головні стратегічні та операційні документи національного рівня, які визначають національну політику у сфері управління відходами і країні та чинне

законодавство. Також стратегічні та операційні документи регіонального рівня, які визначають регіональну політику щодо відходів. Предметом аналізу були відповідність регіональної політики національній та стан реалізації наявних стратегій регіонального рівня в області.

Для розуміння актуальної ситуації та загальних тенденцій бралась офіційна інформація від профільних управлінь Закарпатської ОДА – Департаменту екології та природних ресурсів та Управління житлово-комунального господарства та енергозбереження, через інформаційні запити та відкриту інформацію на сайтах (щорічні регіональні доповіді про стан навколишнього середовища у Закарпатській області та екологічні паспорти Закарпатської області). Також здійснювався моніторинг регіональної преси з досліджуваної теми за останні 3 роки.

Опорною точкою аналізу стало вивчення відповідності заходів у рамках стратегічних та операційних регіональних документів у сфері управління з ТПВ європейському підходу ієрархії поводження з відходами, зафіксованому Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року та чинним законодавством (рис. 2).

Рисунок 2. Ієрархія поводження з відходами

Ієрархія операцій поводження з відходами є спрощеною концепцією, яка за пріоритетністю показує варіанти управління відходами від найбільш ефективних до найменш бажаних. Основою концепції є пріоритетність варіантів поводження з відходами з метою максимізації їх сталості таким чином:

1. *Запобігання утворенню відходів.* Деяких відходів можна повністю уникнути, а інші – мінімізувати в кількості. Особливий пріоритет має бути наданий мінімізації небезпечних компонентів відходів, а деякі небезпечні матеріали, можливо, слід взагалі усунути з потоку відходів.

2. *Повторне використання.* Полягає у поверненні об'єктів до використання з тим, щоб вони не входили до потоку відходів. Приклади включають повторне відновлення протектору шини або повторне наповнення пляшок.

3. *Вторинна переробка.* Полягає у виокремленні з відходів матеріалів для їх повторного використання у якості сировини.

4. *Утилізація.* Полягає у додаванні вартості шляхом конвертації відходів у щось інше. Два основні приклади – це компостування органічних відходів та вироблення енергії з відходів (біогаз, сміттєспалення, включаючи піроліз і газифікацію).

5. *Видалення і захоронення.* Є найменш прийнятною альтернативою поводження з відходами. Може застосовуватись у перехідному періоді налагодження ефективної системи управління ТПВ.

I. Короткий огляд поточної ситуації щодо управління ТПВ у Закарпатській області

За офіційною інформацією [2, 3] на сьогодні на території області обліковано 137 санкціонованих МВВ (місць видалення відходів), з яких 62 паспортизовано. Серед паспортизованих МВВ є 57 звалищ – для захоронення ТПВ, 2 – для відходів деревини (тирси деревинної) та 1 – для відходів штучного хутра. Більшість діючих МВВ вичерпали свої потужності та заповнені на 80-85%. Жодне із закритих сміттєзвалищ не рекультивовані.

Практично всі МВВ області, окрім полігону ТПВ м. Ужгорода, м. Мукачево та сміттєзвалища с. Боржава Берегівського району, функціонують без належного проектного обґрунтування, висновків державної екологічної експертизи, не відповідають санітарним та екологічним вимогам.

Дослідження морфологічного складу ТПВ, включно з сезонною динамікою, на жодному полігоні чи сміттєзвалищі не проводилось.

Ситуація з несанкціонованими сміттєзвалищами динамічно змінюється: вони з'являються то в одному, то в іншому місці і періодично ліквідовуються ресурсами органів місцевого самоврядування.

Централізованою системою збору та вивозу ТПВ охоплено лише 471 (77,5 %) населений пункт області. Найгірша ситуація в цьому питанні у селах гірських районів області. Централізований збір та видалення твердих побутових відходів здійснює 42 спеціалізованих підприємств (найбільші ТОВ „АВЕ Ужгород”, ТОВ „АВЕ Виноградovo”, ТОВ „АВЕ Мукачево” та ТОВ „Берег-Вертикал”) та спеціалізованими комунальними службами при сільських радах.

Роздільний збір ТПВ (скла, пластику та металобрухту) поступово впроваджується у 123 населених пунктах області (більш як 20 % від загальної кількості): у містах Ужгород, Мукачево, Чоп, Перечин, Хуст, Виноградів, Берегово та деяких територіальних громадах Ужгородського (Костринська, Ставненська, Перечинська, Оноківська), Мукачівського (Нижньоворітська, Жденіївська), Хустського (Синевирська, Колочавська, Хустська), Тячівського (Нересницька) та Рахівського районів (Ясінянська, Богданська, Великобичківська, Рахівська). Окремо збирається скло, пластик та папір., в окремих випадках – жерстяна тара.

В області функціонує 1 установка для утилізації відходів, 24 установки для спалювання відходів з метою отримання енергії, 5 установок для спалювання відходів з метою теплового перероблення, 35 інших установок для видалення (крім спалювання) відходів [1].

Утилізація відходів деревообробки вирішується шляхом брикетування та реалізації брикетів на ринку. Виробничі потужності з переробки та утилізації відходів деревини для власного споживання та продажу на ринку є на 14 найбільших деревообробних підприємствах області.

На території області практично немає підприємств з переробки пластику, паперу, скла, іншої вторсировини. До активних воєнних дій на частині території України в області діяло 1 підприємство з потужностями для виготовлення проміжної продукції з переробки пластику – гранул. Наразі релоковане ще одне підприємство – з переробки пластику та виробництва полімерно-піщаних люків різних видів, садової та тротуарної плитки, а також приймачів зливових вод (ТОВ «Темп-Україна»). Є також 1 підприємство з утилізації автомобільних шин.

Статистики щодо пунктів прийому вторсировини в області та кількості вторсировини, яку вони збирають щорічно, немає. За попередніми оцінками із загальної кількості ТПВ до активних воєнних дій в Україні (24 лютого 2022) вибиралося і перероблялося лише 2-2,6 % вторсировини. В Україні ця частка становила 5 %. Сьогодні ці цифри змінилися: загальна кількість ТПВ зросла на 25-30 %, а забирається з нього менша кількість вторсировини через відсутність збуту (частина рециклінгових підприємств через воєнні дії припинила свою роботу). Достовірна цифра щодо відсотку вторсировини, яка попадає на переробку, відсутня.

Практики селективного збору «зелених» комунальних та харчових відходів для подальшого компостування чи виробництва біогазу в області немає. Існують поодинокі приклади організації компостування органіки окремими ОСББ в Ужгороді, у деяких закладах освіти області та у приватних садибах.

Сфера біоенергетики в області також розвинена слабо. В області працюють 2 біогазові установки на сміттєзвалищах: у с. Барвінок Баранинської ТГ Ужгородського району ([МПП «Латекс»](#)) та с. Чопівці Великолучківської ТГ Мукачівського району ([ТОВ «Екокошет»](#)), потужністю 0,58 МВт та 1,06 МВт відповідно. У м. Рахів працює 1 ТЕС на біомасі (відходах деревообробки), потужністю 6 МВт електроенергії та 4 МВт теплової енергії ([ТОВ «Біотес»](#)).

Таким чином можна окреслити головні тренди у сфері управління відходами у Закарпатській області:

- **Відсутня інфраструктура поводження з ТПВ.** Немає жодного діючого заводу МБО¹ чи сортувальної лінії, куди б завозилось усе зібране сміття з області для остаточного сортування й утилізації органічної фракції. Немає виробництв у сфері рециклінгу відходів і переробки вторинної сировини для виробництва товарів народного споживання.

- **Захоронення ТПВ в області є дешевшим, ніж впровадження системи сортування і переробка.** Це призводить до перекосу в тарифній політиці (відсутній стимул продукувати менше сміття). В країнах ЄС домогосподарства за захоронення відходів сплачують найвищу ціну; ціна зменшується відповідно до пріоритетності заходу з утилізації ТПВ в ієрархії управління відходами [13]. Тож повторне використання та переробка сміття в країнах ЄС є найрентабельнішими.

- **Відсутня чітка організаційна складова управління ТПВ в масштабах усієї області.** В області не впроваджена практика селективного збору органічної (мокрої) фракції і твердої фракції ТПВ. Також відсутні **схеми санітарного очищення** населених пунктів у багатьох територіальних громадах [10].

- **Низька екологічна свідомість населення.** У сільській місцевості, особливо де немає системи централізованого збору і вивозу ТПВ, більша частка населення знає лише два способи, як позбутися сміття: спалити на городі або кинути у річку. Інформаційно-освітній компонент поводження з відходами відсутній у дошкільній, шкільній та позашкільній освіті.

Для створення інфраструктури об'єктів поводження з відходами та ефективного управління ТПВ в області Закарпатська облдержадміністрація станом на початок 2022 року визначала для себе такі перспективні об'єкти з переробки твердих побутових відходів:

1. **Завод з МБО з подальшим захороненням частки**, яка не переробляється, на полігоні ТПВ. Потужність – 63 тис. тон/рік. Місце знаходження: Середнянська ТГ Ужгородського району. **Стан реалізації:** проект будівництва заводу пройшов процедуру ОВД. Висновком з ОВД від 28 квітня 2021 визнано допустимість провадження даної планованої діяльності після отримання результатів додаткової ОВД.
2. **Сміттєспалювальний завод з використанням технології піролізу.** Місце знаходження: м. Мукачево, вул. Крилова. **Стан реалізації:** не визначено підрядника, немає інвестора.
3. **Сміттєспалювальний завод з використанням технології піролізу для виготовлення електроенергії, потужністю 1,5 МВт.** Завод передбачає також сортувальну лінію для відбору твердої фракції вторсировини для подальшої переробки (пластик використовуватиметься для спалювання у піролізному реакторі) та органічної фракції для виробництва біогазу. Потужність – 80 тис. тон/рік. Місце знаходження: Полянська ТГ Мукачівського району. **Стан реалізації:** пошук інвестора. Проект у стані модифікації.
4. **Завод МБО з подальшим захороненням частки**, яка не переробляється, на полігоні ТПВ. Потужність – 900 тис. м³/рік. Місце знаходження: Іршавська ТГ Хустського району. **Стан реалізації:** пошук інвестора.

¹ Термін «механіко-біологічна обробка» (МБО) охоплює широкий спектр процесів, але зазвичай включає приймання, сортування відходів, відбір вторинної сировини і певну форму біологічної обробки органічної фракції побутових відходів. Часто повну утилізацію через компостування або виробництво біогазу.

5. **Завод МБО з подальшим захороненням частки**, яка не переробляється, на полігоні ТПВ. Потужність – 30 тис. тон/рік. Місце знаходження: Березівська ТГ Березівського району. Плановано компостування органічної фракції ТПВ. **Стан реалізації:** 20 % готовності. У 2022 мали розпочатися роботи з будівництва 2-ї черги.
6. **Завод МБО.** Місце знаходження: Виноградівська ТГ Березівського району. Стан реалізації – пошук інвестора
7. **Завод МБО.** Місце знаходження: Чопська ТГ Ужгородського району. **Стан реалізації:** пошук інвестора
8. **Завод МБО з подальшим виробництвом RDF палива з частки**, яка не переробляється. Місце розташування: Тячівська ТГ Тячівського району. **Стан реалізації:** пошук інвестора

II. Короткий аналіз національної та регіональної політики у Закарпатській області у сфері управління відходами протягом 2011-2021 року

З 2017 року в країні існує чітка національна політика щодо поводження з відходами, відображена й зафіксована у **Національній стратегії управління відходами до 2030 року** [6]. Національна стратегія базується на принципі ієрархії поводження з відходами, де пріоритет має попередження їх утворення, повторне використання, сортування і вторинна переробка, й лише після цього – утилізація, яка включає компостування, отримання біогазу й добування енергії зі сміття шляхом сміттєспалювання та захоронення відходів. Національна стратегія повністю відповідає сучасному уявленню про стале управління відходами і концептуально тяжіє до моделі Zero Waste² та до принципів Європейського Зеленого Курсу³.

Для реалізації національної політики у Закарпатській області у 2021 році було розроблено та затверджено розпорядженням голови Закарпатської ОДА від 21 грудня 2021 р. № 1051 Регіональний план управління відходами до 2030 року [8]. Цей документ розроблявся в рамках проекту APENA 3, який фінансується Представництвом Європейського Союзу в Україні для надання довгострокової підтримки у сферах поводження з відходами та адаптації до зміни клімату. У зв'язку з воєнною агресією росії проти України, розпочатою 24 лютого 2022 року та різким збільшенням чисельності населення Закарпатської області на 30 % за рахунок внутрішньо переміщених осіб, проєкт APENA 3 розпочав процедуру перегляду Регіонального плану, оскільки швидкість утворення та кількість ТПВ в області збільшилась також приблизно на 25-30 %.

Регіональний план управління відходами у Закарпатській області до 2030 року є не першим стратегічним та операційним документом у сфері поводження з відходами. В області з 2012 року існувала розроблена протягом 2011 року та затверджена Закарпатською обласною радою **Стратегія поводження з відходами у Закарпатській області на 15-ти річний період** [11]. Цей документ розроблявся у рамках проєкту «Управління відходами – ЄІСП Схід» (Європейський інструмент сусідства і партнерства (Східний регіон)), де область була пілотною територією.

Ця Стратегія також базувалася на принципі ієрархії поводження з відходами, вона передбачала співпрацю між громадами у рамках створення Асоціації органів місцевого самоврядування задля спільного вирішення проблем з ТПВ та мала чітко прорахований фінансовий компонент – скільки і що коштує та гнучку тарифну політику для населення.

Ця стратегія передбачала 100 % налагодження системи селективного збору ТПВ від населення, будівництво 4-х заводів МБО ТПВ, які включають в себе утилізацію органічної фракції

За 10 років діючий стратегічний документ – Стратегія поводження з відходами у Закарпатській області на 15-ти річний період – не був реалізований регіональною владою за жодним із пунктів.

ТПВ та «зелених» відходів через компостування або виробництво біогазу. Для зручної логістики також передбачалися 2 сміттєві перевантажувальні майданчики. Також ця стратегія передбачала поступове

² Zero Waste — це модель управління відходами, яка базується на збереженні всіх ресурсів шляхом відповідального виробництва, споживання, повторного використання та утилізації товарів, пакування та матеріалів, без спалення та без забруднення земель, водойм чи повітря, які загрожують навколишньому середовищу чи здоров'ю людей.

³ Європейський Зелений Курс (ЄЗК) – це набір політичних ініціатив, висунутих Європейською Комісією із загальною метою досягти до 2050 року кліматичної нейтральності для Європейського континенту. Ця ціль має бути досягнута за рахунок стимулювання розвитку циркулярної економіки, покращення здоров'я та якості життя людей, а також трансформації кліматичних та екологічних викликів на можливості у всіх сферах та політиках ЄС, забезпечуючи справедливий та інклюзивний характер зеленого переходу.

закриття усіх сміттєзвалищ в області та їх рекультивацію.

Ця стратегія не передбачала будівництва сміттєспалювальних заводів, зокрема і заводів із застосуванням технологій піролізу та газифікації, як нерентабельний захід, оскільки, за обрахунками, після відсортування усіх фракцій ТПВ, які піддаються переробці, на 4-х заводах МБО, для сміттєспалювання залишалось би дуже мало відходів. Після гіпотетичного спалення усього сміття з усіх сміттєзвалищ, за обрахунками фахівців, сміттєспалювальний завод відчував би хронічну нестачу сировини для спалювання та потребу імпортувати її з інших територій України та із-за кордону. Такий сценарій на час розробки стратегії вважався неприйнятним, оскільки спрямований не на скорочення утворення відходів, а на збільшення їх продукування.

У 2020 році Європейське об'єднання територіального співробітництва з обмеженою відповідальністю «ТИСА» у рамках міжнародної технічної допомоги розробило **Стратегію управління відходами у Закарпатській області до 2030 року** [12], яка концептуально дублює Стратегію поводження з відходами у Закарпатській області на 15-ти річний період. Ця Стратегія також спрямована на запобігання утворенню ТПВ, повторне використання, переробку та видалення відходів, і не передбачала сміттєспалювання. Пройшла процедуру CEO.

Стратегія управління відходами у Закарпатській області до 2030 року пройшла процедуру стратегічної екологічної оцінки, однак не була затверджена Закарпатською обласною радою.

У **Регіональній стратегії розвитку Закарпатської області на 2021-2027 період** (пройшла процедуру CEO) [9] у рамках стратегічної цілі 4. Забезпечення охорони довкілля, екологічно збалансованого і раціонального природокористування та просторової гармонії є операційна ціль 4.4. Актуалізація, уточнення і впровадження чинної Стратегії поводження з відходами у Закарпатській області, розробленої і схваленої на 15-річний період. Однак, після затвердження Регіонального плану управління відходами у Закарпатській області до 2030 року ця операційна ціль повинна бути відповідно трансформована.

Ця ж операційна ціль Регіональної стратегії розвитку передбачає також:

- Підтримку комплексної переробки ТПВ на умовах державно-приватного партнерства.
- Підтримку інформаційно-роз'яснювальної і просвітницької роботи у сфері поводження з ТПВ та підвищення рівня екологічної та природоохоронної культури населення на території області.
- Підтримку в населених пунктах локальних систем збору «зелених» відходів та вологої фракції ТПВ з подальшою утилізацією для компостування і виробництва біогазу.

Станом на 2022 рік жодна з операційних цілей поки-що не була реалізована хоча б початковими заходами через залучення грантових коштів, інвестиційних коштів чи фінансування з державного бюджету, обласного та місцевих бюджетів.

Висновок:

1. У Закарпатті вже 10 років поспіль була сформована регіональна політика у сфері управління відходами, яка базувалась на європейському підході ієрархії поводження відходами.
2. Однак за ці 10 років область майже не просунулась в її реалізації: станом на 2022 рік централізованим збором сміття охоплено лише 80 % населених пунктів (у 2012 таких було 70 %).
3. Станом на 2022 рік система селективного збору ТПВ діє лише у близько 20 % населених пунктів.
4. За 10 років не була розроблена жодна освітня чи навчально-виховна програма для дошкільнят та школярів, яка б була обов'язковою для усіх закладів шкільної та дошкільної освіти в області. Не провадилась систематична інформаційна кампанія для населення.

5. З 2012 року не було побудовано жодного запланованого заводу МБО та жодної сміттєперевантажувальної станції. Не запрацювала жодна сортувальна лінія.
6. Питання роздільного збору «зелених» (садових та харчових) відходів і створення компостних станцій, навіть, ніколи не піднімалось.
7. Не було запропоновано жодного проекту рекультивації закритого сміттєзвалища. Не було проведено дослідження придатності наявних сміттєзвалищ для збору звалищного біогазу для створення інвестиційних пропозицій для бізнесу.
8. За ці 10 років не було проведено досліджень потенціалу відходів від сільського господарства для розвитку біоенергетики.
9. Не були створені умови для започаткування рециклінгового виробництва у межах області, практично всю вторсировину досі доводиться везти за межі області.
10. Натомість в останні 3 роки періодично лобіювались проекти будівництва сміттєспалювальних заводів з застосуванням технологій піролізу та газифікації, які не були передбачені жодним стратегічним чи програмним документом області. Через лобіювання таких заводів регіональною та місцевою владою пропагувалась така модель управління ТПВ, яка не передбачає сортування та селективний збір сміття. Вже на сортувальній лінії сміттєспалювального заводу із загального сміття відбирається чорний і кольорові метали та скло. Все інше сміття завантажується в реактор для піролізу/газифікації.
11. Влада області не мала політичної волі та інституційну спроможність реалізовувати сформовану регіональну політику у сфері управління відходів, зафіксовану у Стратегії поводження з ТПВ у Закарпатській області на 15-тирічний період.

III. Аналіз Регіонального плану управління відходами у Закарпатській області до 2030 року

Відповідно до нової державної політики України у сфері управління відходами, відображеної у Національній стратегії управління відходами до 2030 року та ЗУ «[Про управління відходами](#)» (набуває чинності у липні 2023 року), основним документом стратегічного характеру щодо управління відходами в області є Регіональний план управління відходами. Цей документ розробляється на період 10 років та підлягає перегляду кожні чотири роки з дати набрання чинності. Також він є основою для розроблення місцевих планів управління відходами [4].

Регіональний план управління відходами у Закарпатській області до 2030 року (далі План) затверджено розпорядженням голови Закарпатської ОДА у грудні 2021 року. План розроблений з урахуванням стану економіки й перспектив соціально-економічного розвитку Закарпатської області станом на 2021 рік (*ситуація змінилася з березня 2022 року у зв'язку з масовим прибуттям в область ВПО*), вимог Угоди про асоціацію, законів України "Про відходи" від 05.03.1998, "Про охорону навколишнього природного середовища", розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 820 р "Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року", розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117-р "Про затвердження Національного плану управління відходами до 2030 року", а також "Стратегії поводження з відходами у Закарпатській області на 15-річний період", затвердженої відповідним рішенням від 16.11.2012 № 537.

У Плані поставлено за мету створення та розбудову системи управління відходами у регіоні на зразок європейської моделі. У гірській місцевості основним завданням поставлено ліквідацію нелегальних звалищ, організацію централізованого та селективного збору відходів, а також формування екологічно свідомого ставлення населення до цих проблем. У низовинних районах першочерговим завданням є створення на належному рівні сміттєзвалищ, створення товариства (в) управління з відходами, організація переробки та обробки відходів [8].

Одним із завдань План передбачає *«запровадження п'ятиступеневої ієрархія управління відходами, яка базується на пріоритеті запобігання утворенню відходів, а якщо запобігти не вдається – докладаються зусилля для повторного використання, якщо і це неможливо – здійснюється рециклінг (матеріали з відходів переробляються на продукцію, матеріали або речовини)»*.

Цей План визначає загальні заходи у сфері управління відходами у цілому і здійснюється трьома етапами: перший – 2021-2022 роки, другий – 2023-2025 роки, третій – 2026-2030 роки.

У рамках першого етапу реалізації (2021-2022) передбачено загальні заходи, які стосуються двох основних завдань:

- Розробки і впровадження освітньо-інформаційної складової Програми (розробка і впровадження і навчальні програми спеціальних освітніх програм, проведення семінарів для різних цільових аудиторій, широка інформаційна кампанія).

- Розробку і затвердження усіма ТГ схем санітарного очищення населеного пункту, які включатимуть і питання централізованого та селективного збору ТПВ від усіх утворювачів відходів, зокрема запровадження системи окремого збору біологічних відходів та компостування, і тарифні питання.

У рамках другого етапу реалізації (2023-2025) заплановано загальні заходи, які можна згрупувати у такі завдання:

- 100 % охоплення населення системою управління відходами.

- Збільшити частку відходів, які перероблятимуться, до 15 %, збільшити частку населення, яке сортує сміття, до 25 %, запустити в роботу сміттесортувальні лінії.
- Запровадити у містах понад 50 тис. населення пункти прийому вторсировини, габаритних меблів, небезпечних відходів, електротехніки, садово-паркових відходів.
- Створити пункти повторного використання меблів, побутової техніки, одягу тощо.
- Визначити і погодити з усіма ТГ місця розташування регіональних об'єктів поводження з відходами.
- Розробити план поступового закриття існуючих полігонів та сміттєзвалищ, з подальшою рекультивацією.
- Будівництво полігонів ТПВ першої черги та мережі сміттєперевантажувальних станцій.
- Створення умов для утилізації відходів сільського господарства та стимулювання проектів з виробництва біогазу з біомаси.
- Будівництво установок для добування звалищного газу.
- Оновлення контейнерів та створення парку сміттєвозів.
- Продовження та поглиблення провадження освітньо-інформаційного компоненту програми.

Третій етап реалізації Плану (2026-2030) передбачає такі загальні заходи:

- Збільшення частки відходів, які піддаються рециклінгу до 50 %, збільшення частки населення, яке сортує сміття до 45 %.
- Уведення в експлуатацію нових сміттесортувальних ліній та сміттєпереробних заводів.
- На базі заводів МБО налагодити виробництво RDF-палива за умови їх наближення до цементних заводів.
- Продовження реалізації освітньо-інформаційного компоненту програми.

У Плані представлена мапа можливих ресурсів щодо виконання плану. Аналіз переліку запропонованих проектів/заходів з точки зору відповідності ієрархії поводження з відходами дозволяє виявити *недоліки, які не дозволять досягти заявленої мети та заявлені цілей Програми. Отже, по порядку:*

1. **Заходи, спрямовані на запобігання утворенню відходів.** В країнах ЄС такі заходи орієнтовані на дві цільові аудиторії: на споживачів та виробників. Щодо виробників, то в Україні необхідно прийняти ще ряд законів, які стосуватимуться управління відходами. У Регіональних планах управління відходами мали б бути заплановані системні заходи, спрямовані на споживачів. Наприклад, розробка та впровадження навчально-виховної програми у дошкільну, шкільну та позашкільну освіту. Охоплення найбільшої аудиторії та різновікових груп підростаючого покоління інформаційною кампанією неможливе без системної роботи через заклади освіти. *Однак такого завдання у Плані немає. Відповідно відсутні індикатори, які б свідчили про усвідомлення людьми проблеми та усвідомлення власної ролі у зменшенні утворення відходів у побуті. Тим часом, індикатори мали б відображати стан екологічної свідомості населення Закарпаття (загалом, міського, сільського, за конкретними населеними пунктами) станом на 2021 рік, на 2022, 2025 та 2030 рік.*
2. **Заходи для підготовки до повторного використання.** Такі заходи полягають у відкритті пунктів прийому вживаних речей, які можна передати в користування іншим людям, які їх потребують. Такий захід згаданий у переліку загальних заходів в рамках другого етапу впровадження Плану, однак *його немає на мапі можливих ресурсів для виконання Плану. Немає й індикаторів виконання: кількості таких пунктів у 2022 році, у 2025, 2030 роках; обігу зданих та затребуваних речей у штуках станом на 2022, 2025, 2030 років.* Такі індикатори були б показниками, зокрема й зміни екологічної свідомості закарпатців.
3. **Переробка.** Звісно, ця сходинка ієрархії поводження з відходами запрацює на повну, коли в Україні діятиме у повній мірі законодавство щодо розширеної

відповідальності виробника. Однак і Регіональний план управління відходами також може вирішувати це питання. Зокрема у рамках другого етапу впровадження Плану передбачено загальні заходи з відкриття пунктів прийому вторсировини, габаритних меблів, садових відходів та оновлення контейнерів і парку смітєвозів. На мапі можливих фінансових ресурсів щодо реалізації Плану ці заходи, мабуть, відображені проектом/заходом під назвою «Забезпечення комплексних послуг щодо селективного збору сміття по території області».

Тут запропоновані індикатори (*правда, чомусь вони записані як заходи*) – частка вторсировини із загальної кількості ТПВ по області у 2023 році має сягати 15 % (сьогодні це 2,5 %), у 2030 – 50 %, а частка людей, які сортують сміття – 23 % (частка таких людей на сьогодні не відома), у 2030 – 45 %. *Однак вже сьогодні можна сказати, що показник 15 % вторсировини по області із загального сміття у 2023 є недосяжною ціллю.*

У Плані також нічого немає щодо рециклінгових виробництв. Адже вартість вторсировини у пунктах прийому для населення є чи не найнижчою по Україні саме через вартість логістики. В області на сьогодні (за офіційними даними) є лише 2 підприємства, які здатні переробляти певні види пластику. Інші види вторсировини везуть на переробку за межі області. З цієї ж причини заготовляється обмежений асортимент матеріалів, які можна переробити – тканини, упаковка ТетраПак, ЕлоПак, певні види пластику не заготовляються взагалі.

4. **Утилізація, зокрема і шляхом отримання енергії.** Ця сходинка ієрархії передбачає утилізацію біомаси (садових відходів, харчових побутових відходів, сільськогосподарських відходів) шляхом компостування або виробництва біогазу. Також вона передбачає отримання електроенергії від сміттєспалювання з доступом кисню, з обмеженим доступом кисню (піролізу) та з кисню (газифікації). Будівництво заводів з використанням будь-якої з цих технологій сміттєспалювання є на порядок дорожчим, ніж завод з МБО. Окрім того, будівництво таких заводів потребує імплементації у вітчизняне законодавство Директиви 10/75/ЄС «Про промислові викиди», інакше сміттєспалювання становитиме ризик для здоров'я людей та довкілля [5, 14, 15]. При цьому сміттєспалювання можливе лише після попереднього сортування вторсировини для переробки і є альтернативою захоронення.

У рамках другого етапу реалізації Плану є заходи, спрямовані на створення умов для управління сільськогосподарськими відходами для виробництва електроенергії з біомаси. *Відсутні також заходи з організації муніципальних компостних станцій та стимулювання населення компостувати у приватних садибах та в освітніх закладах.*

В той же час тут же включені заходи з вибору місць для будівництва заводів МБО, сміттєперевантажувальних станцій. Мапа можливих фінансових ресурсів щодо реалізації Плану передбачає будівництво другої черги заводу МБО у с. Яноші Берегівського району, який передбачає компостну станцію. Виробництво RDF-палива для цементних заводів на базі заводів МБО передбачено у рамках третього етапу реалізації Плану. Передбачено також будівництво заводів з виробництва біогазу з твердих побутових відходів (збору звалищного газу). *Однак не передбачено попереднє дослідження для визначення, які саме сміттєзвалища можуть бути придатними для цієї мети. Відсутні будь-які індикатори, які б свідчили про стан реалізації усіх цих заходів.*

5. **Захоронення.** Цій групі заходів у Плані виділено багато уваги. Насамперед зазначено необхідність імплементації Директиви 1999/31/ЄС «Про захоронення відходів». Також є заходи з визначення місць для розташування нових полігонів, оцінки існуючих полігонів, зокрема які необхідно закрити чи привести до відповідності чи рекультивувати. Однак, знову таки, немає жодних індикаторів.

У підрозділі **3.2. Забезпечення реалізації** зазначені проекти будівництва таких сміттєпереробних заводів:

1. У с. Яноші (Берегівський район) – це завод МБО, який відповідає 3-м останнім сходинкам ієрархії поводження з ТПВ. Тут вже встановлена сортувальна лінія для відбору вторсировини, тут діятиме компостна станція та полігон, який відповідатиме Директиві 1999/31/ЄС «Про захоронення відходів». У майбутньому цей завод може перепрофілюватись на виробництво RDF-палива для цементних заводів і відмовитись від захоронення сміття.
2. У с. Сусково (Мукачівський район), який буде оснащений сортувальною лінією. Проектантами розглядаються дві альтернативи функціонування заводу. У випадку сміттєспалювання, яке здійснюватиметься через технологію піролізу, відсортовуватиметься лише органічна (мокра) фракція, метал та скло. Все інше, зокрема пластик, підлягатиме спалюванню. У такому варіанті завод стане об'єктом екологічної небезпеки, так як потребуватиме оснащення сучасними фільтрами та системою моніторингу викидів. Органічна фракція утилізуватиметься в метантенку для вироблення біогазу та електроенергії. За другим варіантом, окрім електроенергії з біогазу на заводі вироблятиметься RDF-паливо для цементних заводів. У такому варіанті цей об'єкт не нестиме небезпеку довкіллю та людям.
3. У м. Мукачево – сміттєспалювальний завод із застосуванням технології піролізу. На сортувальній лінії відсортовуватиметься лише метал і скло. Все інше потраплятиме в реактор для спалювання. Такий завод буде об'єктом підвищеної екологічної небезпеки для людей і довкілля. Також він не сприятиме принципу запобігання утворенню відходів, повторного використання та рециклінгу. Завод не потребуватиме попереднього сортування відходів.

Таким чином проект сміттєспалювального заводу в Мукачеві найменш відповідає ієрархії поводження з відходами та зовсім не відповідає визначеним заходам у рамках Регіонального плану управління відходами до 2030 року.

У документі також пропонується схема моніторингу та контролю заходів з реалізації Плану за переліком показників. Визначені й одиниці вимірювання, *однак немає визначених очікуваних показників, які потрібно досягнути за перший етап, другий етап і третій етап реалізації Плану.* Є лише стартові показники. Для ефективного впровадження Плану необхідно визначити проміжні і кінцевий показники, інакше не буде зрозуміло, чи поступ йде у правильному напрямку і що потрібно змінити.

Висновки

1. На кінець 2021 року у Закарпатській області була сформована чітка регіональна політика щодо управління відходами, відображена у відповідних стратегічних документах, однак, залишилась не реалізованою через відсутність політичної волі регіональної влади.
2. Статистика обсягів утворення твердих побутових відходів у Закарпатській області не відображає реальну ситуацію, оскільки понад 20% населення не охоплені послугою їх вивезення, а отже і обліку.
3. В області немає єдиної системи обліку відходів – рахують в об'ємах (м³) або у вазі (кг, т), що також ускладнює облік відходів, які утворюються на території області.
4. Тарифна політика на збір і захоронення ТПВ не сприяє скороченню утворення відходів – усі утворювачі відходів сплачують за єдиним помісячним тарифом, прийнятим у населеному пункті, не залежно від того, скільки відходів насправді утворюється у домогосподарстві чи підприємстві. Тариф на захоронення ТПВ, який включено у загальний тариф, є настільки мізерним, що не спонукає населення і бізнес мінімізувати їх утворення та сортувати утворене сміття.
5. Від грудня 2021 року головним стратегічним та операційним документом у сфері управління відходами є Регіональний план управління відходами у Закарпатській області до 2030 року (далі – План).
6. У Плані більшість планованих заходів щодо управління відходами, зокрема ТПВ, акцентуються на кінцевому етапі життєвого циклу продукції, а саме на захороненні та утилізації через сміттєспалювання. Більш прийнятні способи поводження з відходами, які є пріоритетними в ієрархії управління відходами, залишаються без уваги. Сміттєспалювальні заводи з використанням технології піролізу / газифікації, які містяться у Плані, з моменту свого планування не передбачають зміну поведінкових стереотипів мешканців у бік скорочення утворення відходів, повторного їх використання та сортування.
7. План не передбачає розробку та впровадження навчально-виховної програми у заклади дошкільної, шкільної та позашкільної освіти, а також широкомасштабну інформаційну кампанію (соціальну рекламу). Але саме цей захід дасть можливість впровадити План, дотримуючись ієрархії управління відходами.
8. У Плані відсутні чіткі індикатори його виконання (проміжні, кінцеві), що давало б можливість якісно здійснювати моніторинг виконання Плану та вчасно коригувати свої дії.

Прогноз і Пропозиції

Очевидний дисбаланс та акцентуалізація заходів у рамках Регіональний план управління відходами у Закарпатській області до 2030 року, які належать до заходів двох останніх ланок ієрархії поводження з відходами – утилізація і захоронення, не дозволить регіональній владі досягти задекларованої у Плані мети і в результаті в області не буде впроваджена ефективна система управління відходами. Причиною цього буде провал роботи у пріоритетних, відповідно до ієрархії поводження з відходами, напрямках – запобігання утворенню відходів, повторне використання та рециклінг.

Владі не вдасться також повною мірою реалізувати проекти зі створення інфраструктури об'єктів поводження з ТПВ, так як вона зустрінатиме і надалі опір територіальних громад, які не розумітимуть їх необхідність та ступінь безпеки їхньому життю, здоров'ю і довкіллю. Становленню ефективної моделі управління відходами також не сприятиме лобювання сміттєспалювальних заводів із застосування будь-яких технологій на території області, оскільки об'єктивно область є порівняно малонаселеною і швидкість накопичення відходів не задовольнятиме потреб тієї кількості сміттєспалювальних заводів, яка пропонується у різних проектах. Окрім того, при саме такому підході до управління ТПВ порушується ієрархія поводження з відходами, оскільки сміттєспалювання не пропагує скорочення утворення відходів, повторного використання та сортування.

Слід відмітити, що на сьогодні реалізація першого етапу Плану (2021-2022) вже практично провалено – наразі План знаходиться у стані перегляду, в той же час завдання, визначені на цей період, досі не виконані повною мірою.

Зріст кількості населення, передусім, за рахунок ВПО, а також економічне зростання регіону призводитиме до зростання обсягів утворення побутових відходів. Система управління відходів, ТПВ зокрема, повинна орієнтуватися на національну політику у цій сфері, тобто на ієрархію поводження з відходами та Європейський Зелений Курс, основою якого є циркулярна економіка, тобто економіка замкненого циклу.

Тому Регіональний план управління відходами у Закарпатській області до 2030 року потребує внесення якісних змін, які полягатимуть у розробці чітких заходів першочергових пріоритетів у поводженні з відходами. Оновлена версія Плану повинна пройти процедуру обговорення з громадськістю.

Нашими рекомендаціями щодо першочергових заходів, які повинні міститись у Плані, мають бути заходи з мінімізації їх утворення. Такими заходами, передусім, є:

1. Впровадження всеохоплюючого освітньо-виховного та інформаційного компоненту.
2. Створення умов для повторного використання предметів та матеріалів (пунктів прийому бувших у вжитку речей та способів інформування тих осіб, які можуть ними скористатися)
3. Впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів у кожному населеному пункті з метою максимального вилучення ресурсоцінних компонентів з їх подальшим переробленням.
4. Створення сприятливих умов для бізнесу, який працює у сфері вторинної переробки (пункти збору вторсировини, рециклінгові підприємства з виготовленням кінцевого продукту).
5. Впровадження системи роздільного збору біологічної (мокрої) фракції ТПВ – харчових відходів, а також садових відходів та будівництво компостних станцій у містах і територіальних громадах, де проживає більше, ніж 50 тис. населення.
6. Дослідження полігонів та сміттєзвалищ (МВВ) на придатність для збору «звалищного газу» для формування інвестиційних пропозицій

7. Дослідження потенціалу відходів від сільськогосподарського виробництва для виробництва біогазу для формування інвестиційних пропозицій
8. Недопущення до розгляду проектів будівництва сміттєспалювальних заводів, функціонування котрих базується на ігноруванні пріоритетних заходів в ієрархії управління відходами, як скорочення утворення відходів, повторне використання та сортування і переробка.

Джерела інформації

1. Доповідь про стан навколишнього природного середовища Закарпатської області за 2020 рік. – Ужгород, 2021. – 157 с.
2. Екологічний паспорт Закарпатської області. – Ужгород, 2019. – 186 с.
3. Екологічний паспорт Закарпатської області. – Ужгород, 2020. – 184 с.
4. Закон України «Про управління відходами» - режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2320-20#Text>
5. Ієрархія поводження з відходами. Що це таке і як впровадити в Україні? / Т. Тевкун, ЕПЛ – режим доступу: <http://epl.org.ua/wp-content/uploads/2019/09/Iyerarhiya-povodzhennya-z-vidhodamy.-SHHo-tse-take-i-yak-vprovadyty-v-Ukrayini.pdf>
6. Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року. – Київ, 2017. – 80 с.
7. Національний план управління відходами до 2030. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/117-2019-%D1%80#Text>
8. Регіональний план управління відходами Закарпатської області до 2030 року. – Ужгород, 2021. – 52 с.
9. Регіональна стратегія розвитку Закарпатської області на період 2021-2027 років. – Ужгород, 2020. – 140 ст.
10. Склад та зміст схеми санітарного очищення населеного пункту. ДБН Б 2.2-6: 2013. – Київ, 2013. – 25 с.
11. Стратегія поводження з відходами в Закарпатській області на 15-річний період. – Ужгород, 2011. – 68 с.
12. Стратегія управління відходами у Закарпатській області до 2030 року. – Кішварда-Ужгород, 2019. – 98 с.
13. Тверді побутові відходи в Україні: потенціал розвитку (сценарії розвитку галузі поводження з твердими побутовими відходами) // Підсумковий звіт, підготовлений Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC, Група Світового банку). – 2015. – 114 с.
14. Best Available Techniques (BAT) Reference Document for Waste Incineration // JRC science for policy report. – 2019. – 764 p.
15. Waste Gasification & Pyrolysis: High Risk, Low Yield Processes for Waste Management // A Technology Risk Analysis. – 2017. – 18 p.

Короткий огляд актуальних публікації у ЗМІ

1. Бездір В. Як побороти сміттевий колапс на Закарпатті // Урядовий кур'єр, 28.07.2020. – режим доступу: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/yak-poboroti-smittyevij-kolaps-na-zakarpatti/>
2. Казанський Д., Немеш С., Коваль О. Відходи: сортувати не можна спалити // Тиждень український, 18.11.2018. – режим доступу: <https://tyzhden.ua/Society/237794>
3. Когутич Т. Закарпатське сміття з хати // УкрІНФОРМ, 15.04.2021 – режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3227358-zakarpatske-smitta-z-hati.html?fbclid=IwAR2ngO8x1tNmPVBpXL5XyOrYPZv8HtBGj51d8ATPcj-qtI-hEmvDI99BURg>
4. Копинець В. Проблема сміттєзвалищ та переробки сміття, як ніколи, гостро постає перед закарпатцями // Карпатський об'єктив, 23.03.2021. – режим доступу: <http://life.ko.net.ua/?p=111428>
5. Костьо О. Приклад для Закарпаття: Як безвідходні технології втілюються у Львові // Севлюш, 30.12.2021. – режим доступу: <https://sevlush.info/topnews/pryklad-dlia-zakarpattia-ia-kebezvidkhodni-tekhnologii-vtiliuiutsia-u-lvovi.html>
6. Міжнародні експерти розробили План управління відходами Закарпатської області // Новини на офіційному веб-сайті Закарпатської ОВА від 19.09.2022. – режим доступу: <https://carpathia.gov.ua/news/mizhnarodni-eksperty-rozroblyly-plan-upravlinnia-vidkhodamy-zakarpatskoi-oblasti>
7. Москаль Т. Як дбати про довкілля і заробляти на цьому гроші: досвід Нижньоворітської територіальної громади // Екосфера, 06.08.2021. – режим доступу: <https://ekosfera.org/yak-dbaty-pro-dovkillia-i-zaroblyaty-na-czomu-groshi-dosvid-nyzhnovoritskoyi-terytorialnoyi-gromady/>
8. Москаль Т. Проблема сміття містить серйозну ментальну складову» – екологиня Оксана Станкевич-Волосянчук розповіла про аналітичний проєкт для ГО «Екологічна нація» // Екосфера, 20.04.2022. – режим доступу: <https://ekosfera.org/problema-smitty-a-mistyt-serjoznu-mentalnu-skladovu-ekologynya-oksana-stankevych-volosyanchuk-rozpovila-pro-analitychnyj-proyekt-dlya-go-ekologichna-nacziya/>
9. Москаль Т. Як змінилась ситуація з відходами на Закарпатті за 2 місяці війни? // ПравдаЄ, 26.04.2022. – режим доступу: <https://pravdaye.com.ua/yak-zminylas-sytuacziya-z-vidhodamy-na-zakarpatti-za-2-misyaczi-vijny/>
10. Москаль Т. Запобігти проблемі ще до її виникнення: як спільнота Zero Waste Lviv працює в умовах війни та чому це важливо для Закарпаття? // Екосфера, 11.05.2022. – режим доступу: <https://ekosfera.org/zapobigty-problemi-shhe-do-yiyi-vynyknennya-yak-spilnota-zero-waste-lviv-praczuuye-v-umovah-vijny-ta-chomu-cze-vazhlyvo-dlya-zakarpattya/>
11. Москаль Т. Як змінилась ситуація з відходами на Ужгородщині з початку широкомасштабної війни? ВІДЕО // Ужгород.НЕТ, 29.06.2022. – режим доступу: <https://uzhgorod.net.ua/news/168653>
12. На Закарпатті кількість релокованих підприємств у регіон перевищила три сотні – голова ОВА // УкрІНФОРМ, 23.06.2022 – режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3513619-na-zakarpatti-kilkist-relokovanih-pidpriemstv-u-region-perevisila-tri-sotni-golova-ova.html>
13. Петерварі Н. "Багатоповерхівки" відходів. Що робити, щоб українські річки перестали бути сміттєпроводами до Європи // УНІАН, 01.07.2021. – режим доступу: https://social.unian.ua/publication/bagatopoverhivki-vidhodiv-shcho-robiti-shchob-ukrajinski-richki-perestali-buti-smittyeprovodami-do-yevropi-11469127.html?gl=1*bu3ls4* ga*NTE1NDg3MzQ5LjE2MjAzODg3NTI.* ga JLSK4Y8K67*MTYyNTE1MzcwNC4yMC4wLjE2MjUxNTM3MDQuNjA.* ga DENC12J6P3*MTYyNTE1MzcwNC4yMC4wLjE2MjUxNTM3MDQuNjA&fbclid=IwAR3tr7qMd6W41kHb7LOhbq17mlYrY3HIHAVGgNm38sBgZiDkInk7t209eZs

14. Сміттєві ріки: Розмови про закарпатські відходи не вщухають навіть на міжнародному рівні (ВІДЕО) // Мукачево нет, 01.06.2021. – режим доступу: <http://www.mukachevo.net/ua/news/view/2573570>
15. Томашевська О. Гроші під ногами або як сортування сміття приносить економічні вигоди. Досвід Львова // Прозахід, 29.12.2021. – режим доступу: https://prozahid.com/hroshi-pid-nohamy-abo-ia-sortuvannia-smittia-prynosyt-ekonomichni-vyhody-dosvid-lvova/?fbclid=IwAR0zsl1dSlre9hpnxWUME8FskP_XhqRUqUe4CkJS_I2AMTahSxCc_Zhvl3I
16. Угорщина поскаржилась Зеленському, що захлинається в карпатському смітті // Українська правда, 07.07.2020. – режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/news/2020/07/7/7258521/>
17. У школах Закарпаття хочуть ввести уроки з сортування відходів // Район, 21.06.2021. – режим доступу: <https://rayon.in.ua/news/400024-na-zakarpatti-v-shkolakh-proponuyut-vvesti-uroki-pro-sortuvannya-vidkhodiv>
18. Хто винен у відсутності системи збору сміття, чи варто будувати сміттєспалювальні заводи і який вихід із ситуації – інтерв'ю з екологом Закарпаття // KISZÓ-UA, 29.06.2021. – режим доступу: <https://kiszoo.news/2021/06/29/%D1%85%D1%82%D0%BE-%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B5%D0%BD-%D1%83-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B8-%D0%B7%D0%B1%D0%BE%D1%80%D1%83/>
19. Черевко Т. Питання сміття на Закарпатті не просувається далі розмов", — екологиня // Суспільне. Закарпаття, 11.11.2021. – режим доступу: <https://suspilne.media/179820-pitanna-smitta-na-zakarpatti-ne-prosuvaetsa-dali-rozmov-ekologina/>
20. Яценю О. Закарпаття на межі сміттьєвого колапсу: сміттєзвалища й полігони переповнено на 80-95% // Екополітика, 12.11.2021. – режим доступу: <https://ecopolitic.com.ua/ua/news/zakarpattya-na-mezhi-smittievogo-kolapsu-smittiezvalishha-i-poligoni-perepovнено-na-80-95-2/>
21. Пластикове сміття на експорт. Чому Закарпаття забруднює Європу // DW Ukrainian, 27.08.2020. – режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=UblHdt0lmls>

Інформація, надана Департаментом екології та природних ресурсів Закарпатської ОДА

**ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ**

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: (0312) 61-67-01, 61-55-36, 61-36-89,
веб-сайт: ecozakarp.at.gov.ua, e-mail: central@eco Zakarp.at.gov.ua, код ЄДРПОУ 38766364

13.10.2021 № *1620/03-01* На № 32/021 від 12.10.2021

**Громадська природоохоронна
організація «ЕКОСФЕРА»**

Відповідно до Вашого листа від 12.10.2021 № 32/021 щодо розроблення Регіонального плану управління відходами до 2030 року у Закарпатській області інформуємо про таке.

Для здійснення розроблення плану управління відходами до 2030 року для Закарпатської області (далі План) облдержадміністрацією виконано наступне:

утворено робочу групу з питань розроблення регіонального плану управління відходами до 2030 року відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації 04.06.2019 № 294 зі змінами до складу робочої групи, згідно з розпорядженням від 18.08.2021 № 764;

проведено ряд засідань робочої групи з питань розроблення регіонального плану управління відходами до 2030 року в результаті чого зібрано інформацію, необхідну для підготовки Плану та розпочато його розроблення у відповідності до Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами, затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України 12.04.2019 № 142;

10 жовтня 2019 року розпочато процедуру стратегічної екологічної оцінки (СЕО) шляхом розміщення заяви про визначення обсягу СЕО проекту регіонального плану управління відходами Закарпатської області до 2030 року на сайті Закарпатської облдержадміністрації в рубриці „Новини” та опублікування її у газеті „Закарпатські оголошення” від 25.10.2019 № 43.

Однак, враховуючи незавершеність процесу приведення національного законодавства у сфері управління відходами до норм європейського права, розроблення та затвердження регіональних планів управління відходами триває.

Разом з тим інформуємо, що розробка Плану для Закарпатської області здійснюється в рамках реалізації проекту міжнародної технічної допомоги „Посилення спроможності регіональних та місцевих органів влади для впровадження та застосування законодавства ЄС у сферах захисту навколишнього середовища, протидії кліматичним змінам та розвитку інфраструктурних проектів” APENA 3.

З метою підготовки проєкту плану управління відходами для Закарпатської області розробниками надіслано Опитувальник збору даних – Поводження з твердими побутовими відходами у пілотних областях, до заповнення якого пропонуємо долучитися і Вам (опитувальник опубліковано на сайті департаменту за посиланням: ecozakarp.at.gov.ua/wp-content/uploads/2021/09/Опитувальник.doc).

Також необхідно зазначити, що на сьогодні управлінням житлово-комунального господарства та енергозбереження облдержадміністрації розроблено Програму поводження з твердими побутовими відходами у Закарпатській області на 2021-2025 роки та подано на розгляд сесії обласної ради проєкт рішення обласної ради зазначеної Програми.

Директор департаменту

Юрій ШПОНТАК

Віталій Ковач
Любов Бедьо
616701

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: (0312) 61-67-01, 61-55-36, 61-36-89,
веб-сайт: ecozakarpat.gov.ua, e-mail: central@ecozakarpat.gov.ua, код ЄДРПОУ 38766364

11.02.2022 № 230/03-01

На № 4/022 від 10.02.2022

**Громадська природоохоронна
організація «ЕКОСФЕРА»**

Відповідно до Вашого запиту від 10.02.2022 № 4/022 щодо розроблення Регіонального плану управління відходами (РПУВ) до 2030 року у Закарпатській області інформуємо про таке.

Регіональний план управління відходами Закарпатської області до 2030 року затверджено розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 21.12.2021 року № 1051, з якими можна ознайомитись за посиланнями: <https://ecozakarpat.gov.ua/wp-content/uploads/2022/01/розпорядження-регплан-n-scaled.jpg> та <https://ecozakarpat.gov.ua/wp-content/uploads/2022/01/2021-12-20-рег-план-затверджений.pdf>.

Разом з тим інформуємо, що за підтримки Міндовкілля Закарпатська область відібрана як одна з трьох пілотних областей для реалізації Проєкту APENA 3 з розробки РПУВ.

На даний час робота експертів APENA 3 щодо реалізації проєкту триває.

Директор департаменту

Юрій ШПОНТАК

Віталій Ковач
Любов Бедьо
616701

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: (0312) 61-67-01, 61-55-36, 61-36-89,
веб-сайт: ecozakarp.at.gov.ua, e-mail: central@ecozakarp.at.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 38766364

11.08.2022 № 931/03-01

На № 43/022 від 10.08.2022

**Громадська природоохоронна
організація «Екосфера»**
ostankiewicz@yahoo.de

Департамент розглянув ваш запит від 10.08.2022 № 43/022 щодо регіонального плану управління відходами Закарпатської області до 2030 року (далі – регіональний план) та інформує про таке.

У зв'язку зі зміною ситуації з накопиченням відходів у області в результаті воєнних дій та прибуття в область внутрішньо переміщених осіб були проведені засідання робочої групи з питань розроблення регіонального плану управління відходами до 2030 року з експертами проекту APENA 3 у форматі відеоконференцій. За результатами засідань експерти враховують ситуацію із внутрішньо переміщеними особами при розробці регіонального плану.

На даний час робота експертів APENA 3 щодо реалізації проекту триває.

Директор департаменту

Юрій ШПОНТАК

Віталій Ковач
Наталія Фулим
616701

**ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ**

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: (0312) 61-67-01, 61-55-36, 61-36-89,
веб-сайт: ecozakarp.at.gov.ua, e-mail: central@ecozakarp.at.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 38766364

14.10.2022 № 1118/03-01

На № 45/022 від 10.10.2022

**Громадська природоохоронна
організація «Екосфера»
ostankiewicz@yahoo.de**

Департамент розглянув ваш запит від 10.10.2022 № 45/022 щодо регіонального плану управління відходами Закарпатської області до 2030 року (далі – регіональний план) та інформує про таке.

За підтримки Міндовкілля Закарпатська область відібрана як одна з трьох пілотних областей для реалізації Проекту APENA 3 з розробки регіонального плану. На даний час робота експертів APENA 3 щодо внесення змін до регіонального плану триває.

Згідно із засіданням робочої групи з питань розроблення регіонального плану, яке відбулось 15 вересня 2022 року, наразі очікуються пропозиції щодо можливих сценаріїв розвитку сфери управління відходами. Регіональний план зі змінами проходитиме стратегічну екологічну оцінку (в тому числі – громадське обговорення цього документу), повідомлення про що буде розміщено на офіційному сайті департаменту у розділі «Стратегічна екологічна оцінка «СЕО».

Директор департаменту

Наталія Фулим
616701

Юрій ШПОНТАК

Інформація, надана Управлінням житлово-комунального господарства та енергозбереження Закарпатської ОДА

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел./факс: (0312) 61-48-24
e-mail: oblcomhosp@carpathia.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 44358097

15.02.22 № 149/01-09/02

На № 05/022 від 10.02.2022

Громадська природоохоронна
організація „Екосфера”
електронна пошта: ekosphaera@hotmail.com

Управління розглянуло інформаційний запит на отримання публічної інформації громадської природоохоронної організації „Екосфера” від 10.02.2022 № 05/022 про надання інформації щодо планів Закарпатської ОДА по створенню інфраструктури поводження з ТПВ, та у межах компетенції і повноважень повідомляємо, що запитувана у вказаному запиті інформація в управлінні відсутня.

Водночас інформуємо, що за даними райдержадміністрацій в області наявні вісім перспективних ділянок для розміщення об'єктів з переробки твердих побутових відходів, інформацією про які надсилаємо у вигляді таблиці, згідно з додатком, що додається.

Додаток на 4 аркушах в електронному вигляді.

Начальник управління

Василь РОМАНЕЦЬ

**Звіт про поводження з твердими побутовими відходами
за 2021 рік**

Подають:	Терміни подання
Юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, фізичні особи – підприємці, що працюють у сфері поводження з твердими побутовими відходами (ТПВ), незалежно від форм власності та організаційно-правових форм господарювання: 1) які збирають та перевозять ТПВ; 2) які приймають ТПВ для перероблення та/або утилізації; 3) які здійснюють захоронення ТПВ - структурним підрозділам з питань житлово-комунального господарства органів місцевого самоврядування	20 січня
Структурні підрозділи з питань житлово-комунального господарства органів місцевого самоврядування - структурним підрозділам з питань житлово-комунального господарства Ради міністрів АР Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій	1 лютого
Структурні підрозділи з питань житлово-комунального господарства Ради міністрів АР Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій - центральному органу виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства України	10 лютого

Форма № 1-ТПВ
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Мінбуду України
«19» вересня 2006 р. № 308
за погодженням з Держкомстатом України
від 14 листопада 2006 року

Річна
Поштова

Найменування організації – складача інформації <u>Управління житлово-комунального господарства та енергозбереження</u> <u>Закарпатської облдержадміністрації</u>						
Поштова адреса м. Ужгород, пл. Народна,4						
Коди організації - складача						
за ЄДРПОУ	території (КОАТУУ)	виду економічної діяльності (КВЕД)	форми власності (КФВ)	організаційно-правової форми господарювання (КОПФГ)	міністерства, іншого центрального органу, якому підпорядкована організація – складач інформації (КОДУ)*	
1	2	3	4	5	6	7
38802082	2110100000	84.11	31	410		

* Тільки для підприємств державного сектору

Розділ 1. Збирання та перевезення твердих побутових відходів (ТПВ)

Тверді побутові відходи та їх компоненти, які збираються роздільно	Номер рядка	Обсяги збирання		Обсяги перевезення - всього		у тому числі на:									
						заготівельні пункти вторинної сировини		сміттєпере-робні підприємства		ділянки компос-тування		сміттєсп а-лювальні заводи		полігони (звалища)	
		м ³	т	м ³	т	м ³	т	м ³	т	м ³	т	м ³	т	м ³	т
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змішані ТПВ	01	1230696,1	300346,7	1230696,1	300346,7									1230696,1	300346,7
Великогабаритні ТПВ	02	19,0	7,4	19,0	7,4									19,0	7,4
Макулатура (картон, папір)	03	1935,1	534,2	1935,1	534,2	1152,1	109,8							783,0	424,4
Полімери (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо)	04	2184,4	515,9	2184,4	515,9	377,7	124,4							1806,7	391,5
Упаковка Тетра Пак та інша (комбінована, багаточарова)	05	115,0	24,1	115,0	24,1									115,0	24,1
Метали (чорні, кольорові)	06	18,9	6,9	18,9	6,9	6,9	2,7							12,0	4,2
Скло (склотара, скlobій)	07	946,7	334,1	946,7	334,1	225,5	246,1							721,2	88,0
Текстиль (синтетичний, натуральний, змішаний)	08	26,0	9,5	26,0	9,5									26,0	9,5
Органічні компоненти, які здатні до біологічного розкладання (харчові відходи, відходи рослинного походження тощо)	09	1883,0	659,1	1883,0	659,1									1883,0	659,1
Електричне та електронне обладнання	10	21,5	8,2	21,5	8,2									21,5	8,2
Небезпечні компоненти	11	0,1		0,1										0,1	
Ітого	12	2214,4	550,3	2214,4	550,3	2220,0	100,0							2214,4	550,3

Розділ 2. Перероблення та/або утилізація твердих побутових відходів (ТПВ)

Тверді побутові відходи та їх компоненти, які перероблюються та/або утилізуються на об'єктах поводження з ТПВ	Номер рядка	Обсяги надходження на перероблення та/або утилізацію		Обсяги відходів після сортування та відібраних сировинно цінних компонентів		Вироблено енергії		Обсяги переробленого, залишку - всього		у тому: сміттєспалювальний завод (уста
		М ³	Т	М ³	Т	електрично, кВтг	теплової, ккал	М ³	Т	
А										
Змішані ТПВ	01	1230696,1	300346,7			5	6	1230696,1	300346,7	
Великогабаритні ТПВ	02	19,0	7,4					19,0	7,4	
Макулатура (картон, папір)	03	783,0	424,4					783,0	424,4	
Полімери (плівка, пакети, ПЕТ пляшки і коробки, пластмаса тощо)	04	1806,7	391,5					1806,7	391,5	
Упаковка Тетра Пак та інша (комбінована, багатощарова)	05	115,0	24,1					115,0	24,1	
Метали (чорні, кольорові)	06	12,0	4,2					12,0	4,2	
Скло (склотара, скlobій)	07	721,2	88,0					721,2	88,0	
Текстиль (синтетичний, натуральний, змішаний)	08	26,0	9,5					26,0	9,5	
Органічні компоненти, які здатні до біологічного розкладання (харчові відходи, відходи рослинного походження тощо)	09	1883,0	659,1					1883,0	659,1	
Електричне та електронне обладнання	10	21,5	8,2					21,5	8,2	
Небезпечні компоненти	11	0,1						0,1		
Відходи зеленого господарства	12									
Інші	13	1,4	0,2					1,4	0,2	
Всього	14	1236085,0	301963,3					1236085,0	301963,3	

Розділ 3. Захоронення твердих побутових відходів (ТПВ) на полігонах (звалищах)

Тверді побутові відходи та їх компоненти, які захоронюються на об'єктах поводження з ТПВ	Номер рядка	Обсяги захоронення на полігоні (звалищі) – всього		у тому числі:			
				від початку експлуатації полігону (звалища)		за звітний період	
		м ³	т	м ³	т	м ³	т
А	Б	1	2	3	4	5	6
Змішані ТПВ	01	14349665,0	4210338,5	13113580,0	3908375,2	1236085,0	301963,3
Великогабаритні ТПВ	02						
Неперероблюваний залишок (несортований, некомпостований, піролізний, золошлаковий тощо)	03						
Відходи зеленого господарства	04						
Вуличний змет	05						
Будівельні відходи	06						
Промислові відходи 3 класу небезпеки	07						
Промислові відходи 4 класу небезпеки	08						
Інші	09						
Всього	10	14349665,0	4210338,5	13113580,0	3908375,2	1236085,0	301963,3

Розділ 4. Моніторинг поводження з ТПВ

Найменування показників	Номер рядка	Одиниця виміру	Кількість
А	Б	В	Г
Загальна кількість полігонів та звалищ, всього, у тому числі:	01	одиниць	139
- перевантажених			40
- які не відповідають нормам екобезпеки			50
Закриті полігони та звалища, які не діють	02	одиниць	88
- кількість		га	58,49
- площа			
Загальна площа полігонів та звалищ, всього, у тому числі:	03	га	153,32
- перевантажених			28,96
- які не відповідають нормам екобезпеки			38,565
Потреба у нових полігонах	04	одиниць	6
- кількість		га	35,0
- площа			
Кількість твердих побутових відходів, зібраних та перевезених підприємствами, всього, з них:	05	млн. м ³	1,2386172
- комунальними			0,5599482
- з часткою комунальної власності			-
- приватними;			0,678669
Процент охоплення населення послугами зі збирання ТПВ	06	%	82
Кількість твердих побутових відходів, захоронених на полігонах та звалищах, всього, з них:	07	млн. м ³	1,2360850
- комунальних			0,459948
- з часткою приватної власності			0,776137
- приватних			
Кількість підприємств та чисельність працюючих у сфері поводження з твердими побутовими відходами (ТПВ), всього, з них:	08	од./ чол.	52/715
- комунальні			24/294
- з часткою комунальної власності			-
- приватні			28/421
Кількість сміттєвозів на підприємствах, всього, з них:	09	одиниць	114
- комунальних			31
- з часткою комунальної власності			-
- приватних			83
Зношеність спецавтотранспорту	10	%	72
Паспортизація полігонів і звалищ:	11	одиниць	89
- потреба			2
- фактично паспортизовано у звітному періоді			
Загальна кількість полігонів і сміттєзвалищ, які підлягають рекультивації:	12	одиниць	60
- потреба			1
- фактично рекультивовано у звітному періоді			
Загальна кількість полігонів і сміттєзвалищ, які підлягають санації:	13	одиниць	10
- потреба			-
- фактично сановано у звітному періоді			
Несанкціоновані сміттєзвалища	14	одиниць	867
- кількість			

A	Б	В	Г
Кошти спрямовані на розвиток сфери поводження з ТПВ: - будівництво нових полігонів - реконструкцію полігонів - оновлення парку спецавтотранспорту - оновлення контейнерного парку - інші витрати	15	тис. грн.	6475,4 - 5008,6 849,1 617,7
Джерела фінансування, спрямовані на розвиток сфери поводження з ТПВ: - державний бюджет - місцевий бюджет - кредити - інші джерела фінансування	16	тис. грн.	6475,4 - 5340,8 - 1134,6
Дотація з бюджету: - за розрахунками підприємства - у межах ліміту, затвердженого бюджетом - фактично одержана	17	тис. грн.	- - -
Сума пільг населенню: - за розрахунками підприємств - з неї фактично відшкодовано - % відшкодування	18	тис. грн.	151,9 151,9 %
Кредиторська заборгованість, всього, у тому числі: - з оплати праці	19	тис. грн.	4986,8 -
Дебіторська заборгованість, всього у тому числі: - населення - бюджетних організацій, з них: - державного бюджету - місцевих бюджетів	20	тис. грн.	20707,7 19393,6 84,2 3,9 80,3
Обсяг реалізації послуг, всього без ПДВ, у тому числі: - населенню - сума нарахованих субсидій - бюджетних організацій, з них: - державного бюджету - місцевих бюджетів	21	тис. грн.	110507,2 66888,9 135,3 14608,0 - 14608,0
Обсяг сплачених послуг, всього без ПДВ у тому числі: - населенням - фактично одержаними субсидіями - бюджетних організацій, з них: - державного бюджету - місцевих бюджетів	22	тис. грн.	156540,4 85159,4 135,3 18777,1 - 18777,1
Середній затверджений тариф на поводження з ТПВ (включає всі витрати на збирання, перевезення, перероблення, утилізацію, захоронення): - для населення - для бюджетних організацій - для інших споживачів послуг	23	грн./ м ³	всього захо- нення 185,0 35,0 201,0 35,0 254,0 35,0

Керівник РОМАНЕЦЬ Василь Петрович
(П.І.Б.) керівника

Перспективні об'єкти з переробки твердих побутових відходів

№ з/п	Перспективні розробки	Проблемні питання*	Пропозиції щодо вирішення
1.	<p>Назва детального плану території: розміщення об'єкту з переробки твердих побутових відходів за межами населеного пункту, на території Ірлявської сільської ради Ужгородського району Закарпатської області. Потужність об'єкту: 63 тис.тонн/рік Кадастровий номер: 2124882700:10:015:0036 Тип власності: комунальна власність Цільове призначення: 01.03 Для ведення особистого селянського господарства для ведення особистого селянського господарства Площа: 23.0482 га Замовник містобудівної документації: Ужгородська РДА, ДПГ затверджений розпорядженням Ужгородської РДА від 12.06.2020 № 191 Контактна особа з питань: Бірак Іван 0660533823 Замовник ОВД і документації землеустрою: Комунальне підприємство Закарпатської обласної ради „Будкомплекторг“ Охоплення території обслуговування: Ужгородський район: Баранинська, Великодобронська, Оноківська, Середнянська, Сюртівська, Ужгородська, Холмківська.</p>	<p>Після оформлення земельної ділянки – оплата за її користування складає 1 млн.грн/рік. Міндовкілля 28 квітня 2021 року надано висновок з ОВД, яким визнано допустимість провадження даної планованої діяльності з визначенням її допустимою за результатами здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля. Соціальний супротив.</p>	<p>пошук інвестора</p>
2.	<p>Назва детального плану території: будівництво сміттєспалювального заводу по вул. Крилова Івана в м. Мукачево Кадастровий номер: 2110400000:01:007:0806 Тип власності: приватна власність Цільове призначення: 11.02 Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості Площа: 1.5575 га Замовник містобудівної документації: Мукачівська міська рада Контактна особа з питань: Лендел Олександр Вас. 0506542314, керуючий справами виконавчого комітету Мукачівської міської ради Замовник ОВД і документації землеустрою: - Охоплення території обслуговування наступних територіальних громад: Мукачівський район: Мукачівська, Великолучківська, Верхньокоропещька, Горондівська, Івановецька, Кольчинська, Чинадівська.</p>	<p>Проблема з визначенням підрядника Соціальний супротив</p>	<p>пошук інвестора</p>
3.	<p>Назва детального плану території: Будівництво сміттєсортувального заводу Полянської ОТГ, с. Сусково, ур. Ярівка на території Полянської сільської ради. Потужність заводу: 60 тис. тон/рік та виготовлення 1,5 МВт електроенергії/год Загальна вартість проєкту: 330 225,00 тис. грн. Кадастровий номер: 2124086900:01:002:0048</p>	<p>Реалізація проєкту потребує фінансування від держави 125 млн. грн. Соціальний супротив</p>	<p>реалізація проєкту потребує фінансування від держави 30% від загальної вартості проєкту</p>

	<p>Тип власності: комунальна власність Цільове призначення: 14.01 Для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій Площа: 5.189 га Замовник містобудівної документації: Полянська сільська рада Контактна особа з питань: Руслан 0991864643 Замовник ОВД і документації землеустрою: - Охоплення території обслуговування: 16 гірських територіальних громад (210 тис. осіб), а саме: Ужгородський район: Ставненська, Костринська, Великоберезнянська, Дубриницько-Малоберезнянська, Перечинська, Тур'є-Реметівська; Хустський район: Пилипещька, Міжгірська, Синевирська, Колочавська; Мукачівський район: Жденівська, Воловецька, Нижньоворітська, Неліпинська, Керещківська, Полянська.</p>		
4.	<p>Назва детального плану території: Будівництво сміттєпереробного об'єкта та полігону ТПВ в с. Дубрівка Потужність об'єкта: 900 тис м³/рік Кадастровий номер: 2121982800:02:001:0025 Тип власності: Державна власність Цільове призначення: 11.02 для будівництва сміттєпереробного об'єкту Площа: 14.8944 га Замовник містобудівної документації: Контактна особа з питань: Директор ТОВ „Еко-Ір“. <u>Ломача</u> Михайло Іванович, тел. 0968812713 Замовник розробки документів з ОВД: - Охоплення території обслуговування: Берегівський район: Кам'янська, Хустський район: Зарічанська, Іршавська, Білківська, Довжанська.</p>	<p>Словацька сторона (інвестор) призупинила виділення коштів Соціальний супротив Відсутнє централізоване водопостачання</p>	
5.	<p>Назва детального плану території: Будівництво сміттєпереробного заводу механізованої переробки твердих побутових відходів на території Яношівської сільської ради Потужність об'єкта: 20 – 30 тис. т/рік Кадастровий номер: 2120485200:10:002:0039 Тип власності: комунальна власність Цільове призначення: 03.13 Для будівництва та обслуговування будівель закладів побутового обслуговування для будівництва та обслуговування будівель закладів побутового обслуговування Площа: 21.7951 га Замовник містобудівної документації: Берегівська міська рада Контактна особа з питань: заступник директора з ЄОТС ПІСА – Юдіта Берталянівна Євчак 0505381040, начальник управління міського господарства Берегівської міської ради Міщенко В'ячеслав Миколаївна 0505065953 Замовник ОВД і документації землеустрою: -</p>	<p>2 роки тривають тендерні процедури щодо визначення генпідрядника. Угода щодо виконання робіт не підписано</p>	

	Охоплення території обслуговування: Берегівський район: Батівська, Берегівська, Великоберезька, Великобийганська, Косоньська.		
6.	Назва детального плану території: Будівництво та обслуговування сміттєпереробного комплексу за межами населених пунктів Боржавської сільської ради поблизу с. Широке Кадастровий номер: 2121280300:04:001:0107 Тип власності: Державна власність Цільове призначення: 11.02 Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості для будівництва та обслуговування сміттєпереробного комплексу Площа: 14.9729 га Замовник містобудівної документації: Виноградівська РДА, ДПТ затверджений розпорядженням голови Виноградівської районної державної адміністрації від 18.11.2014 за № 336 Контактна особа з питань: Тегзе Маргарита Іванівна, тел. 0509971892, головний архітектор Виноградівської ПТ Замовник ОВД і документації землеустрою: - Охоплення території обслуговування: Берегівський район: Виноградівська, Королівська, Пийтерфолвівська, Вилоцька.	Соціальний супротив, перекриття дороги Формування та влаштування під'їзної дороги до визначеної території	пошук інвестора
7.	Назва детального плану території: Будівництво сміттєпереробного об'єкту за межами населеного пункту на території с. Тисаашвань Тип власності: Комунальна власність Площа: 3.754 га Замовник містобудівної документації: Чопська міська рада Контактна особа з питань: Ігор Іванович Дохняк 0988289554, спеціаліст відділу міського господарства Чопської міської ради Замовник ОВД і документації землеустрою: - Охоплення території обслуговування: Ужгородський район: Чопська	Новий об'єкт	пошук інвестора
8.	Назва детального плану території: Будівництво сміттєпереробного об'єкту з переробки ТПВ поблизу м. Тячів в урочищі Боршоньпоток 2 поруч розташовані земельні ділянки 1. Кадастровий номер: 2124410100:04:002:0060 Тип власності: Комунальна власність Цільове призначення: 03.13 Для будівництва та обслуговування будівель закладів побутового обслуговування для обслуговування міського сміттєзвалища Площа: 2.4539 га 2. Кадастровий номер: 2124410100:04:002:0059 Тип власності: Комунальна власність Цільове призначення: 03.13 Для будівництва та обслуговування будівель закладів побутового обслуговування для обслуговування міського сміттєзвалища Площа: 4 га Замовник містобудівної документації: Тячівська міська рада Контактна особа з питань: Лозан Михайло Михайлович, тел. 0673120368, спеціаліст	Відмовилися від реалізації проекту	пошук інвестора

<p>відділу комунального майна Тячівської міської ради Замовник ОВД і документації землеустрою: - Охоплення території обслуговування наступних територіальних громад: Тячівський район: Бедевлянська, Буштинська, Вільховецька, Дубівська, Нересницька, Солотвинська, Тересвянська, Тячівська, Углянська, Усть-Чорнянська; Хустський район: Вишківська, Горинцівська, Драгівська, Хустська</p>		
---	--	--

* Відсутня проєктно-кошторисна документація, експертиза проєктної документації, дозволи на виконання будівельних робіт.

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел./факс: (0312) 61-48-24
e-mail: oblcomhosp@carpathia.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 44358097

29.06.2022 № 02-14/Е-04

На № 20/022 від 24.06.2022

Громадська природоохоронна
організація „Екосфера”

Управління розглянуло інформаційний запит на отримання публічної інформації громадської природоохоронної організації „Екосфера” щодо релокалізованих підприємств на території Закарпатської області, які займаються переробкою вторсировини, та повідомляємо, що запитувана інформація в управлінні відсутня.

Начальник управління

Василь РОМАНЕЦЬ

Лідія Авдесва, 69 62 22